



Akt nr:

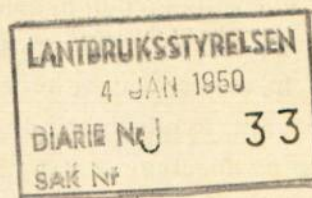
P-E1a-0912

AU\$P-E1a-0912

8/2
Mar!

48 1/2
47

363/47.



2 ex kontrakt
skuldförbindelse
afdelning av delaktighet
Skuldförbindelse överlämnad
till Revon Liberg
den 13/1 1950
godkänd den 8/2 1950

P 5-0912

KONTRAKT.

Sedan Kungl. Lantbruksstyrelsen den 23 december 1947 till
Stora Hajs invallningsföretag av år 1945 i Skepplanda socken,
ÄLVSBORGS LÄN

beviljat dels *statsbidrag* med fyratusenettthundratjugo (4.120)
kronor att utgå från *statens avdikningsanslag* och dels
lån med tolvtusenniohundrasjuttio (12.970)

kronor att utgå från *statens avdikningslånefond* ävensom
dåv. extra fastställt en av / lantbruksingenjören S. Nilsson vid
syneförrättning år 1945 för företaget upprättad arbetsplan med därtill hörande kostnads-
förslag, ha ~~under~~ *under* tecknad ~~.....~~, som av vederbörande intressenter utsetts till styrelse för
~~troendeman~~ för företaget, med

Lantbruksstyrelsen avslutat följande kontrakt, varigenom ~~vi~~ jag för egen del samt å veder-
börande intressenters i företaget vägnar åtager ~~oss~~ och förbind ~~oss~~ mig:

- 1:o) att utföra företaget i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen med
de eventuella ändringar däri, varom Lantbruksstyrelsen må komma att efter framställning
besluta,
att fullborda arbetet till den 1 september 1950
att vid företagets utförande iakttaga de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t eller Lantbruks-
styrelsen må hava meddelats,

att vid sådana betongarbeten, som kunna ifrågakomma vid företaget, giva företrädere för material av inhemsk tillverkning, då icke särskilda omständigheter till annat föranleda,

att bestrida vad utöver beviljat statsbidrag kan erfordras för företagets fullbordande,

att gälda vederbörande förrättningsman tillkommande gottgörelse för besiktning och avsyning av företaget,

att, när sådant av Lantbruksstyrelsen påfordras, förete behörigen verifierade räkenskaper över de med företaget förenade utgifterna ävensom att, därest det skulle visa sig, att torrläggningskostnad, varför statsmedel beviljats, beräknats till högre belopp än den verkliga kostnaden, efter föreskrift av Lantbruksstyrelsen vidkännas motsvarande minskning av statsbidraget och lånet,

att underhålla det utförda arbetet intill dess sådan underhållsskyldighet kan varda andra i laga ordning ålagd eller vederbörande från underhållsskyldigheten befriats, samt

att vid arbetets utförande ävensom i fråga om underhållsskyldighetens fullgörande underkasta ^{oss} mig Lantbruksstyrelsens inseende och kontroll;

2:o) att för tjänsteman, som förordnats att verkställa besiktning eller avsyning av företaget eller inspektion av underhållsarbetet, tillhandahålla den för företaget fastställda arbetsplanen med därtill hörande handlingar och ritningar;

3:o) att i händelse avvikelse utan därtill i vederbörlig ordning erhållet tillstånd skett från den fastställda arbetsplanen, eller arbetet icke blivit fullbordat inom därför bestämd tid och Lantbruksstyrelsen ej heller medgivit anstånd med dess utförande, eller Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blivit ställd för till Statskontoret avgiven skuldförbindelse angående lånets återbetalning, icke vidare nöjaktig, och ny säkerhet som av Statskontoret godkännes, icke varder inom bestämd tid avlämnad, eller den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd, låta det ankomma på Lantbruksstyrelsen att inställa vidare utbetalning av statsmedlen samt att återfordra vad därav uppburits, beträffande lånet dock endast därest icke beslut om detsammans återbetalning och fördelning blivit meddelat, att inom viss angiven tid på en gång eller efter hand inbetalas, bidragsmedlen till Lantbruksstyrelsen, och lånemedlen till Statskontoret, ävensom att å sålunda lyftade och återburna medel erlägga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker;

4:o) att ifråga om tid för lyftande av statsmedlen låta gälla vad Lantbruksstyrelsen därutinnan bestämmer, och skall någon del av statsbidraget och lånet inestå i Lantbruksstyrelsen, intill dess arbetet blivit vederbörligen avsynat och av Lantbruksstyrelsen godkänt;

5:o) att vid avslutandet av detta kontrakt för förvaring i Lantbruksstyrelsens arkiv till Styrelsen överlämna ett exemplar av till ärendet hörande förslag och utredning, dock med undantag för sådana förrättningsakter, som enligt gällande bestämmelser i fråga om redovisning av akter rörande företag enligt 7 kap. vattenlagen må vid nämnda tidpunkt hava överlämnats till Lantbruksstyrelsen, ävensom att, innan sista delen av statsmedlen lyftes, till Lantbruksstyrelsen överlämna fullständig beskrivning jämte ritning över sådan avvikelse från den fastställda planen, vartill vederbörligt tillstånd må hava meddelats;

6:o) att bestrida eller gottgöra kostnader, som i följd av erhållna statsbidrag och lån kunna föranledas för Lantbruksstyrelsen eller Statskontoret;

7:o) att för fullgörande av detta kontrakt ävensom, därest mot kontraktet brytes, för återbäring av lyftade statsmedel jämte därå upplupen ränta, ställa säkerhet, som av Lantbruksstyrelsen godkännes;

8:o) att till Statskontoret avgiva med behörig borgen eller annan säkerhet försedd skuldförbindelse angående lånets återbetalning; samt

9:o) att fullgöra de övriga åtaganden, som enligt gällande bestämmelser åligga mottagare av ifrågavarande statsmedel.

Härav äro två lika lydande exemplar upprättade, av vilka vardera kontrahenten tagit ett.

Stockholm den 19/2 1949.
Bernhard Lennartsson

Att

Bernhard Lennartsson

i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga:

Josef Karlsson

Einar Josefsson

Adress Hög Alfhem

Adress Hög Alfhem

Kungl. Lantbruksstyrelsen antager detta kontrakt.

Stockholm den 23 februari 1950.

På Kungl. Lantbruksstyrelsens vägnar

Martin Häggblom

Vederbörandes uppmärksamhet fästes å bestämmelserna i 13 kap. 17 § vattenlagen, vari stadgas att, därest det framtida underhållet försummas, Konungens Befallningshavande eller annan myndighet Konungen bestämmer äger själv bota bristen på den försumliges bekostnad.

Vid utgåend av kontrakts förel m m. $\frac{23}{3} 48$ införskaffade
anskr. av bet. — ej ink.

Denne avskr. godkändes och utg. försmens

P

5•0912

Kungl. Lantbruksstyrelsens
arkiv

Betänkande rörande

statsunderstöd till Stora Hajs invallningsföretag av år 1945

i Skepplanda socken,

Älvsborgs län,

upprättat av

Sverker Nilsson.

*Den dag fastställd till efterrättelse vid arbets-
utförande. Hockholm den 23 december 1947.
På Kungl. Landbruksstyrelsens vägnar.
Albert Smith.*

B E T Ä N K A N D E

rörande statsunderstöd till Stora Hajs invallningsföretag av
år 1945 i Skepplanda socken, Älvsborgs län.

Rättsliga förhållanden m.m. Förslag angående företaget har
upprättats vid av undertecknad med biträde av gode män handlagd,
den 23 april 1945 avslutad syn enligt vattenlagen. Sedan försla-
get underställts vattendomstolens prövning, har detta fastställts
enligt vattendomstolens dom den 12 september 1945, mot vilken dom
vad anmälts men icke fullföljts /bil.a/. De sålunda fastställda
syneakterna ligga till grund för efterföljande utredning.

Det föreslagna invallningsföretaget berör ett äldre torrlägnings-
företag av år 1910 på sätt närmare framgår av den vid syneförrätt-
ningen verkställda utredningen. Därav framgår att invallningsfö-
retaget har att erlagga 200 kronor till det äldre torrlägningsfö-
retaget på grund av erforderlig fördjupning av avlopp från Hajsjön
till Göta älv, vilken fördjupning är föranledd av invallningens in-
kräktande på Hajsjöns fria vattenyta vid högvatten. Emellertid
kommer vid invallningsföretagets utförande avsevärda massor att
upptagas för vallbyggnad ur det i 1910 års företag ingående nu åt-
skilligt igenslammade avloppet. Den minskning i rensningskostnad,
som härigenom vinnes för det äldre torrlägningsföretagets del,
har beräknats till 300 kronor, med vilket belopp invallningsföre-
taget skall erhålla gottgörelse av det äldre företaget. De balan-
serade ersättningsbeloppen komma sålunda att resultera i 100 kro-
nors nettoersättning till invallningsföretaget.

Statsunderstöd har tidigare utgått till den i företaget in-
gående arealen i form av lån vid utförande av 1910 års företag,
vilket lån sedan lång tid varit återbetalt.

Till de i företaget ingående markområdena har dessutom er-
sättning utgått i målet rörande Vänerens reglering på grund av de
vattenståndshöjningar, som tidvis förorsakas genom Vänerens reg-
lering.

Hydrografiska förhållanden, dimensioner å pumpanläggning,
vallar och avlopp m.m. Äro närmare angivna i synemännens utlåtande.

Motstående intressen föreligga endast beträffande invallningsföretagets eventuella inverkan å Hajsjöns högvattenstånd.

Arbetstid. Enligt synemännens utlåtande skall företaget vara fullbordat före utgången av år 1949.

Aktförvarare och ende delägare i företaget är hemmansägaren Bernhard Persson, Haj per Alvhem.

Statsunderstöd. Ende delägaren i företaget söker största möjliga bidrag från statens avdikningsanslag och största möjliga lån från statens avdikningslånefond /bil.c/. Enligt till Kungl. Lantbruksstyrelsen ställd skrivelse av den 23 juni 1945 /bil.b/ har ansökan ingivits om att bidraget måtte utgå enligt då gällande bestämmelser.

Sammanfattning av uppgifter om företagets areal, kostnad och båtnad framgår av följande tabell.

Åkerareal	S:ma areal	Kostnad Kronor	Båtnad Kronor	Rel.kostn.
18,24 ha	18,24 ha	18.328:50	18.532:-	0,99

Kostnadssammandrag för företaget är infört å vidstående sida.

Förord. Den vid syneförrättningen verkställda utredningen angående företaget har visat att de föreslagna torrlägningsåtgärder-
na äro nödvändiga, därest de sankas och tidvis till stor del över-
svämmade åkerområdena i framtiden skola kunna rationellt utnyttjas.
Enligt de bestämmelser, som voro gällande vid förrättningens avslu-
tande och vid den först ingivna ansökningen om bidrag av statsmedel
torde statsunderstöd kunna utgå till företagets kostnader exklusive
driftskostnaden med 49,65 procent å 17.128 kronor 50 öre eller med i
avrundat tal 8.500 kronor från statens avdikningsanslag och med å-
terstoden eller i avrundat tal 8.620 kronor från statens avdiknings-
lånefond. Såsom särskilt skäl till företagets understödande med statsmedel
statsmedel må framhållas att det avser istandsättande och förbätt-
rande av en så betydande del av fastighetens hela åkerareal att fö-
retaget i avsevärd grad kommer att förbättra hela jordbruksenhetens
ekonomiska utbyte och välstånd.

Vid detta betänkande fogas 1 häfte handlingar samt 5 blad plan-,
profil- och sektionsritningar.

Stockholm i februari 1947.

Sverker Nilsson

KOSTNADS SAMMAN DRAG.

Torrlägningskostnad:

Arbets- och materialkostnad	16`300:-	
Balanserad gottgörelse från 1910 års företag	<u>- 100:-</u>	16`200:-
Kapitaliserad driftskostnad		<u>1`200:-</u> 17`400:-

Förrättningskostnad:

Syneförrättning	864:60	
Vattendomstolsavgift	27:80	
Kungörelse i underställningen	9:85	
Betänkande	<u>26:25</u>	928:50
Summa Kronor		<u>18`328:50</u>

Stockholm i februari 1947.

Sverker Nilsson

Proskrift.

Vid arkeboplanens fastställande har kostnaden för
företaget beräknats till:

anläggningskostnad	17.128 kronor 50 öre ✓
kap. driftskostnad	1.200 " -
Summa	<u>18.328 kronor 50 öre ✓</u>

Stockholm den 23 december 1947

På Kungl. Lantbrukstyrethens vägnar:

Albert Smith

ARVODESRÄKNING

för upprättande av betänkande och utredning rörande statsunderstöd till Stora Hajs invallningsföretag av år 1945 i Skepplanda socken, Älvsborgs län.

Betänkande, 3 sid. á 3:-	9:-
Grundbelopp och uträkning av bidrag och lån	2:50
Skrivelser, formulär m.m. 1 dag á 12:-	12:-
Avskrift, 5 sidor á 0:55	<u>2:75</u>
<u>Summa Kronor</u>	<u>26:25</u>

Stockholm i februari 1947.

Sverker Nilsson

Avskrift.

Transunt.

B. o. U.M. 5/1945.

Protokoll inför Västerbygdens vattendomstol i mål angående underställning av utlåtande, meddelat den 23 april 1945 vid avslutandet av en utav extra lantbruksingenjören Sverker Nilsson med biträde av gode män handlagd syneförrättning angående invallning av vattenskadade marker tillhörande Haj 1⁴⁰ i Skepplanda socken, Älvsborgs län; fört nedan angivna dagar.

111 -----

1945 den 29 augusti

meddelades på vattendomstolens kansli i Vänersborg följande

D O M.

Enär Karl Karlsson och Arnold Gustavsson i Alvhem Västergård, Fredrik Johansson i Gullringen och Oskar Karlsson i Kroken icke inom laga tid anfört besvär över utlåtandet, kunna deras vid sammanträdet i målet framställda yrkanden icke komma under vattendomstolens prövning.

Vattendomstolen har med anledning av underställningen granskat utlåtandet och därvid funnit, att synemännens utredning rörande invallningens inverkan på vattenstånden i Hajsjön icke giver anledning till anmärkning och att den föreskrivna fördjupningen av sjöns avlopp är tillräcklig för att undvika höjning av vattenstånden i sjön och dess tilllopp.

På grund härav och då vattendomstolen icke heller eljest funnit anledning till anmärkning mot utlåtandet, varder det samma fastställt av domstolen.

Det åligger sökanden Bernhard Persson i Haj att till vattendomstolens kansli genast inbetala nio kronor 85 öre utgörande kostnaden för införandet i Älvsborgs Läns Tidning av den i målet utfärdade kungörelsen.

Utan avgift.

Till Kungl. lantbruksstyrelsen.

Talan mot denna dom må fullföljas i vattenöverdomstolen efter vad, som skall armälas hos vattenrättsdomaren eller vattenrättssekreteraren sist den 12 september 1945.

På vattendomstolens vägnar:

Einar Weiss.

I transumerade delar rätt avskrivet; betygar

I tjänsten:

Erik T:son Ugglä.

Emot förestående dom har vad armäls av Fredrik Johansson i Gullringen och Karl Karlsson i Alvhem Västergård, vilket vad emellertid enligt ett av aktuarien vid vattenöverdomstolen den 1 oktober 1945 utfärdat bevis icke fullföljts; betygar Vänersborg i vattendomstolens kansli den 2 april 1946.

I tjänsten:

Erik T:son Ugglä

t.f. vattenrättssekreterare.

Rätt avskrivet Betyga:

Einar Weiss

Sverker Nilsson

Diarie n:r 14139
K. Lantbruksstyrelsen
28 JUN. 1945

Till

Kungl. Lantbruksstyrelsen
Stockholm.

Undertecknad, ende delägare i Stora Hajs invallningsföretag av år 1945 i Skepplanda socken, Älvsborgs län, får härmed vördsamt anhålla om största möjliga bidrag från statens avdikningsanslag enligt nu gällande bestämmelser för utförandet av nämnda företag i enlighet med en av e.lantbruksingenjören Sverker Nilsson handlagd, den 23 april 1945 avslutad syneförrättning. Förrättningen har ej överklagats, men synemännens utlåtande har underställts Vattendomstolens prövning. På grund härav har förrättningsmannen meddelat, att betänkande med närmare utredning rörande statsunderstöd ej kan avgivas, förrän underställningen i Vattendomstolen ägt rum. Jag får därför vördsamt anhålla om anstånd med inkommande av närmare utredning rörande statsunderstöd till företaget.

Hajs gård per Alvhem den 25 juni 1945.

Bernhard Persson.

Rätt avskrivet betyga:

Ernst Eriksson

Sverker Nilsson

Bil. c.

Avskrift.

Till

Kungl. Lantbruksstyrelsen

Stockholm.

Undertecknad, ende delägare i Stora Hajs invallningsföretag av år 1945 i Skepplanda socken, Älvsborgs län, har i skrivelse den 23 juni 1945 ansökt om största möjliga bidrag från statens avdikningsanslag enligt då gällande bestämmelser. Jag får härmed vördsamt anhålla även om största möjliga lån från statens avdikningslånefond till företagets utförande enligt av förre lantbruksingenjören Sverker Nilsson verkställd utredning.

Hajs Gård, Alvhem den 18/2-47.

Bernhard Persson.

Rätt avskrivet betyga:

Ernst Fabrikus

Sverker Nilsson

Inkom den
25 MAJ 1945

III

inlämnadskontroll

27070

K. LANTBRUKSSTYRELSEN

28 NOV 1945

R & M 5/1945

P 5-0912

Knut Lantbruksstyrelsen
Knut Lantbruksstyrelsen

Handlingar rörande
STORA HAJS INVALLNINGSFÖRETAG AV ÅR 1945
i Skepplanda socken, Älvsborgs län,
enligt vid syneförrättning upprättat
förslag av
Sverker Nilsson
e. lantbruksingenjör.

Handlingar rörande

Stora Hajs invallningsföretag av år 1945
i Skepplanda socken, Älvsborgs län,
enligt vid syneförrättning upprättat för-
slag av

Sverker Nilsson
e.lantbruksingenjör.

Till syneakten höra fem blad ritningar.

Protokoll fört vid sammankrädet
för styreförvaltning med avseende
å invallning av vattenkadade
marker tillhörande Flaj 1⁴⁰ i
Skepplanda socken, Ålsterbors län.

År 1945 den 4 april inställde sig under-
tecknad förvaltningsman samt gode män-
nen nämndeman Paul Thörstom, Skittorp per Ål-
ängen och lantbrukare Hilde Johanson, Hyrko-
backa per Nygård, å Flaj's gård för att hand-
lägga förenämnda förvaltning. Samman-
trädet hade vederbörligen kungjorts (bil. B₁)
och nämnda sakägare hade underrättats
enligt föreskrift (bil. B₂). Följande sak-
ägare hade infunnit sig.

Sökande till förvaltningen:

Bernhard Persson, ägare av Flaj 1⁴⁰

Övriga sakägare:

Josef Thörstom, Flaj

Harl Thörstom, Ålster Västergården

Fredrik Johanson, " Hångsgården

Sigfrid Johanson, " "

Oskar Thörstom såsom ordförande i styrelsen
för tvärläggningsföretaget Flaj, Tingberg m. fl.

§ 1.

Upplästes anteckning och förordnande
(bil. A₁ och A₂).

§ 2.

Jämsförhållande mellan sakägare och
styrelsemän kunde ej utlösas.

§ 3.

Bernhard Persson vidhöll sin anteckning

att invalla sitt vattenbadade område.

§ 4.

Fredrik Johanson framhöll att en invallning i avsevärd grad komme att höja hög-vattenståndet i Hattijön, då sjöns yta minskade. Han yrkade ersättning för ökade flödeskador och till detta yrkande anslöt sig även Karl Karlsson, som ansåg att hans mark genom invallningen skulle lida av ökade flödeskador.

§ 5.

Överlade synermännen om värdet av berörda markområden.

§ 6.

Bernhard Persson meddelade att han ansåg värdet av den mark, som ätzick till vallar och samlingstranor så obetydligt på grund av dess låglänta läge, att något intrång för hans fastighet ej behöfde beräknas i detta hänseende.

§ 7.

Josef Karlsson medgav att rågångsdiket utmed vallen ^{fick} upptagas enligt förslaget och att jorden från diket fick användas till vallbyggnaden under förutskattning att han ej behöfde deltaga i kostnaden för detta dikes upptagande.

§ 8.

Meddelades att förrättningen komme att fortättas vid nytt sammanträde på samma plats måndagen den 23 april 1945, kl. 18.

§ 9.

Förtoys syregång över berörda områden.

§ 10.

Upplästes protokollet och förklarades dagens sammanträde avslutat. Som ordförande
Sverker Nilsson

Paul Thoren, Thiede Johansson

År 1945 den 23 april inställde sig
syremännen åter hos Bernhard Persson enligt vid
föregående sammanträde meddelad beaktad.

Till sammanträdet hade följande sak-
ägare infunnit sig:

Hörsande: Bernhard Persson, Høj

Övriga sakägare:

Karl Karlsson, Højens Västergården för egen del
och för Arnold Gustafsson samma hemman en-
ligt fullmakt (bil. B₃)

Fredrik Johansson, Højens Høstgården.

Oskar Karlsson, Kirken per Højens, ordf. i styrelsen för
äldre dikningsföretaget. § 11.

Oskar Karlsson meddelade att rensning av
det äldre dikningsföretagets avloppssträckor
skulle utföras inom närmaste tiden.

§ 12.

Förvaltningsmannen redogjorde för inwall-
ningens inverkan på vattenståndet i Høj-
sjön och åtgärder för att begränsa den
kortvariga dämning, som vatten kunde
orsaka.

§ 13.

Meddelades syremännens utlåtande
med därtill fogade bilagor.

§ 14.

Meddelades att förvaltningen och därvid
avgivet utlåtande började att underkallas
Vattendomstolens prövning.

§ 15.

Upplästes protokollet, varefter samman-
trädet och förvaltningens förklarades av-
slutade. Som ordf. Sverre Nilsson
Paul Thorsen Hilde Johansson

LÄNSSTYRELSEN
I
ÄLVSBORGS LÄN

LANDSKANSLIET

Nr 19 pag. 819

E.D. 1944



Resolution.

Med stöd av 10 kapitlet 32 och 33 §§ vattenlagen
extra lantbruksingenjören Sverker Nilsson, Vik-
torlagatan 20, Göteborg,
härmed förordnad att i laga ord-
ning verkställa i inneliggande ansökan omförmälda förrätt-
ning.

Denna resolution översändes till förrättningsmannen,
som bör över emottagandet hit insända bevis. Vänersborg
i landskansliet den 1 augusti 1944.

På Länsstyrelsens vägnar:

Chr. Fahlcrantz
Chr. Fahlcrantz.

Svante Gustafsson
Svante Gustafsson.

Bevis avänt 8/8-44.



Till

Konungens Befallningshavande i Älvsborgs län.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla om förordnande av förrättningsman att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för att genom invallning torrlägga vattenskadade marker tillhörande Stora Haj 1⁴⁰ i Skepplanda socken, Älvsborgs län.

Företaget kan även komma att beröra äldre avdikningsföretag vid hemmanen Tingberg, Spetalen, Klostret, Kroken, Alvhem m. fl. i S:t Peters och Skepplanda socknar samt grannfastigheter inom Skepplanda socken med ägare enligt nedanstående förteckning.
Haj 1³⁶, som äges av Josef Karlsson,
Alvhem Västergården 2⁵ och 2⁶, ägare Karl Karlsson,
Alvhem Kungsgården 1⁴, ägare Fredrik Johansson,
" " 1¹⁷, " Sigfrid Johanssen.

Såsom förrättningsman får jag vördsamt föreslå e. lantbruksingenjör Sverker Nilsson, Viktoriagatan 20, Göteborg, enär han verkställt förberedande undersökning rörande företaget.

Hajs Gård per Alvhem den 31 juli 1944.

Per-Olof Persson

K u n g ö r e l s e .

Sedan undertecknad förordnats handlägga syneförrättning med avseende å torrläggning medelst invallning av vattenskadade marker inom Haj l⁴⁰ i Skepplanda socken, Älvsborgs län, kommer sammanträde att hållas å Hajs gård, onsdagen den 4 april 1945 kl. 9.15 f.m. Företaget kan komma att beröra angränsande fastigheter inom Haj samt Alvhem Västergården och Kungsgården. Dessutom beröres ett äldre avdikningsföretag, som omfattar vattenavlopp genom Hajsjön.

Göteborg den 12 mars 1945.

Sverker Nilsson

e. lantbruksingenjör.

*Kungörelsen avsåg till pastorsambetet i
Skepplanda församling den 12 mars 1945 och in-
förd i Älvsborgs läns tidning den 15 mars 1945
betygare i tjänsten*

Sverker Nilsson.

F ö r t e c k n i n g

Över underrättelser angående sammanträde å Hajs gård, onsdagen
den 4 april 1945 kl. 9.15 f. m.

Hemmansägaren Bernhard Persson, Haj,	Alvhem.
" Josef Karlsson, "	"
" Karl Karlsson, Västergården,	"
" Fredrik Johansson, Kungsgården,	"
" Sigfrid Johansson, "	"

Styrelsen för äldre avdikningsföretag inom Tillberg, Spetalen,
Klostret m. fl. hemman,

Hemmansägaren Fredrik Johansson, Gullringen, Alvhem.

Gode män:

Nämndemannen Paul Thorsson, Slittorp, Älvängen.

Hemmansägaren Karl Eriksson, Färdsled, "

Underrättelser avsända till ovanstående adressater den
13 mars 1945 betygar i tjänsten:

Sverker Nilsson

Fullmakt

Fullmakt för Herr Karl Karlsson Holm
 Wästergård att vid sammanträdet måndagen den 23 April
 hos Bernhard Jansson i Kajs gård Holm med intygsbärare
 i stämningsföretaget Kajs tingberg med flera hemman
 angående invallning av Kajs gård, föra min talan.
 Holm den 23 April

Arnold Gustafsson
 Kammanägare.

Egenhändig samtyckelse bevitnad:

Adolf Johansson H. Jansson

Kostnadsförslag.

Bil. C.

Läge	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	å pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		<u>Samlingskanal och avlopp.</u>								
		<u>Samlingskanal A-B-C.</u>								
26-24+50	150	Dy och lerbl. gyttja, upp- lag på östra sidan m ³	480	✓ 1:35	648	-	✓			
24+50-23	150	Dito "	700	✓ 1:40	980	-	✓			
23-21+20	180	Dito "	760	✓ 1:40	1064	-	✓	2692	-	✓
		För arbetsledning, oförut- sett och diverse tillägges c:a 10 %						268	-	✓ 2960 -
		<u>Ledning B-Ba-Bb.</u>								
B Ba 10+2+10+67 =30	65	Ledning av 9" cementrör: Inköp o. frakt av rör, lm	65	✓ 2:60	169	-	✓			
		Grävn, lägg, återfylln. "	62	✓ 1:-	62	-	✓			
		Dito genom väg "	3,5	✓ 4:-	14	-	✓			
B		Utlopp enl. typritning		✓	55	-	✓			
Ba Ba Ba Bb 30-31+55		Brunn, typ 1 enl. ritning m		✓	50	-	✓	350	-	✓
	155	Ledning av 4" tegelrör: Inköp o. frakt av rör, st	520	✓ 0:26	135	20	✓			
		Grävn. lägg, återfylln, lm	150	✓ 0:55	82	50	✓			
		Dito genom väg "	5	✓ 4:-	20	-	✓			
31+20, 31+55		Brunnar, typ 2 st.	2	✓ 40:-	80	-	✓	317	70	✓
		För arbetsledning etc.						72	30	✓ 740 -
		<u>Ledning Ba-Bc.</u>								
Ba-Bc	135	Ledning av 5" tegelrör: Inköp och frakt av rör, st	450	✓ 0:34	153	-	✓			
		Grävn. lägg, återfylln, lm	135	✓ 0:60	81	-	✓			
Bc		Brunn, typ 2		✓	40	-	✓	274	-	✓
		För arbetsledning etc.						26	-	✓ 300 -
		<u>Ledning C-D.</u>								
C-D	118	Ledning av 6" tegelrör, st	400	✓ 0:45	180	-	✓			
		Grävn. lägg, återfylln, lm	113	✓ 0:65	73	45	✓			
		Dito genom väg "	5	✓ 4:-	20	-	✓			
	953	Överföres			273	45	✓			4000 -

L ä g e	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	à pris	Kostnad		Kostnad		S u m m a	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
	953	Överfört			273	45			4000	-
C		Utlopp enl typritning			50	-				
D		Brunn, typ 2			40	-	363	45		
		För arbetsledning etc.					36	55	400	
		Summa kronor							4400	
		<u>Vallen A-B-C-D-E-F.</u>								
26+12-22+ +95	317	<u>Vallsträckan A-B.</u>								
		Bortschaktn. matjord, lm	317	0:25	79	25				
		Upplägg, stampn. kärna, m ³	200	1:50	300	-				
		" i vall "	800	0:70	560	-				
		Tillägg för sättning, 25 % "	250	0:70	175	-				
		Vallens justering, lm	317	0:40	126	80	1241	05		
		För arbetsledning etc.					118	95	1360	-
22+95-21+ +20	175	<u>Vallsträckan B-C.</u>								
		Bortschaktn. matjord, lm	175	0:25	43	75				
		Upplägg, stampn. kärna, m ³	140	1:50	210	-				
		Upplägg i vall, "	600	0:70	420	-				
		Tillägg för sättning, 30% "	220	0:70	154	-				
		Vallens justering lm	175	0:40	70	-	897 1097	75		
		För arbetsledning etc.					102	25	1200	-
21+20-20 = 1+22	120	<u>Vallsträckan C-D.</u>								
		Bortschaktn. matjord, lm	120	0:25	30	-				
		Upptagn. ur bäcken, upp- lägg. stampn, kärna, m ³	80	3:-	240	-				
		Vallupplag från bäcken "	250	2:-	500	-				
		av matjorden 30' 0:70	30	0:70	21	-				
		Tillägg för sättning av matjorden, 28 % "	100	2:-	200	-				
		Vallens justering lm	120	0:40	48	-	1039	-		
		För arbetsledning etc.					101	-	1140	-
1+22-2+90	168	<u>Vallsträckan D-E.</u>								
		Upplägg. i vägbank, m ³	40	4:-	160	-				
		Grusning o. planering, m ²	70	1:-	70	-				
		Bortschaktn. matjord, lm	164	0:25	41	-				
		Upplägg, stampn. kärna, m ³	120	3:-	360	-				
	780	Överföres			631	-			3700	-

L ä g e	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	å pris	Kostnad		Kostnad		S u m m a	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
	780	Överfört			631	- ✓			3700	- ✓
		Vallupplag från bäcken, m ³	300	2:-	600	- ✓				
		Tillägg för sättning, 25 % "	105	2:-	210	- ✓	1441	- ✓		
		För arbetsledning etc.					139	- ✓	1580	- ✓
2+90-5+30	240	Vallsträckan E-F.								
		Bortschaktn. matjord, lm	240	0:25	60	- ✓				
		Kärna, massor ur dike, m ³	120	2:25	270	- ✓				
		Vall ur rågångsdike, "	160	1:50	240	- ✓				
		Tillägg för sättning, 25 % "	70	1:50	105	- ✓				
		Vallens justering lm	240	0:30	72	- ✓	747	- ✓		
		För arbetsledning etc.					73	- ✓	820	- ✓
Summa	1020	Summa kronor							(6100	-)
		<u>Pumpstation.</u>							5900	-
		<u>Material till pumprum, in- och uttag.</u>								
		Brunnsringar, 60 cm höga st.	5	50:-	250	- ✓				
		" 30 " " "	1	30:-	30	- ✓	280	- ✓		
		I-balkar, 4 st.stående, kg	160	0:75	120	- ✓				
		D:o, 2 st. bärbalkar, "	60	0:75	45	- ✓				
		U-järn	150	0:80	120	- ✓				
		Armeringsjärn	100	0:60	60	- ✓	345	- ✓		
		Pålar, 4" topp, 4 m långa st	15	2:-	30	- ✓				
		12" cementrör à 75 cm, "	7	4:-	28	- ✓	58	- ✓		
		2" råspont, kbfot	90	3:-	270	- ✓				
		Formvirke, "	20	2:-	40	- ✓				
		Virke till tröskel, ficka "	6	2:50	15	- ✓	325	- ✓		
		Cement, säckar	40	4:-	160	- ✓				
		Grus och singel, m ³	12	8:-	96	- ✓	256	- ✓		
		Spik, risgrind m. m.					136	-	1400	- ✓
		<u>Arbete för brunn, in- och uttag.</u>								
		Spontning m ²	40	2:50	100	- ✓				
		Schaktning för brunnen m ³	6	10:-	60	- ✓				
		" i övrigt "	12	4:-	48	- ✓				
		Nedslagn. av pålar st.	15	2:-	30	- ✓				
		Överföres			238	- ✓			1400	- ✓

L ä g e	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	å pris	Kostnad		Kostnad		S u m m a	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		Överfört			238	-	✓		1400	-
		Inläggn. armering o. balkar			35	-				
		Formsättning m ²	15	4:-	60	-	✓			
		Träarbete för slamficka			10	-				
		Blandn. o. gjutn. betong m ³	7	25:-	175	-	✓			
		Länshålln. under byggn. tid			100	-	✓	618	-	✓
		För arbetsledning etc.					✓	82	-	✓
		<u>Träöverbyggnad och spång.</u>								
		Överbyggnad med trappa, dörr, fönster, tegeltak och rödfärgning						300	-	
		Spång enl ritning						100	-	✓
		<u>Mekanisk utrustning.</u>								
		Pump med kapacitet 50 l/s vid 1 m lyfthöjd, 2,5 hkr motor samt tillbehör för automatisk drift, enligt offert						3150	-	
		Elektrisk ledning från när- belägen stolpe samt hant- langning						150	-	✓
		Summa kronor							5800	-
		<u>Sammandrag.</u>								
		Samlingskanal och avlopp							4400	-
		Vallar							(5.900)	-
		Pumpstation							6100	-
									5800	-
		Summa kronor							16300	-
		<u>Årlig driftskostnad för pumpstationen.</u>								
		Elektrisk ström							15	-
		Smörjning och tillsyn							15	-
		Underhåll							10	-
		Amortering ?							20	-
		Summa kronor							60	-
		Kapitaliserad driftskostnad vid 5 % räntefot =							1200	-

L ä g e	Längd m.	Arbete, jordmån m. m.	Antal	å pris	Kostnad		Kostnad		S u m m a	
					Kr.	öre	Kr.	öre	Kr.	öre
1	2	3	4	5	6		7		8	
		<u>Specialkostnadsförslag för</u> <u>rensningsarbeten.</u>								
		<u>Avloppet från Hajsjön.</u>								
		Enligt 1910 års förslag:								
0-8+50	850	Upprensning m ³	600	2:-	1200	-				
		Justeringsarbeten lm	850	0:50	425	-	1625	-		
		För arbetsledning etc.					175	-	1800	-
		Tillkommer för 5 cm för- djupning:								
		Upprensning m ³	50	3:50			175	-		
		För arbetsledning etc.					25	-	200	-
		Summa kronor							2000	-
		<u>Avloppet C-D-E mot Hajsjön.</u>								
		Enligt 1910 års förslag:								
0-2+90	290	Upprensning m ³	220	1:25			275	-		
		För arbetsledning etc.					25	-	300	-
		Summa kronor							300	-
Haj per Alvhem den 23 april 1945.										
Arvid Nilsson.										

Haj per Alvhem	den 23 april 1945.
----------------	--------------------

Frederick Nilsson.

Hemmanstal	Registreringsnummer	Littera & kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurans nummer
1	2	3	4	5	6
parten av en äng	140		Høj	Richard Persson vall och arlopp åker, mylla / gyllja " " " vall och dike åker, mylla / lera " , lermylla / lera " " " " " " " " " " " " " " " " " " ägoväg åker, " " " " " " " " " " " tomt och väg åker, lermylla / lera " " " " " " " " " " mylla / gyllja " " " utfartråg åker, mylla / gyllja Överförat	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 12a 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Aker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8	9		10		11		12	13		14	15		16		
							10									
	78							400	312	-	1800	1404	-	1400	1092	-
1	78							600	1068	-	2000	3560	-	1400	2472	-
							13									
	33							700	231	-	2000	660	-	1300	429	-
	27							800	216	-	"	540	-	1200	324	-
	32							1000	320	-	"	640	-	1000	320	-
	38							1000	380	-	"	760	-	1000	380	-
	37							700	259	-	"	740	-	1300	481	-
	42							1100	462	-	"	840	-	900	378	-
	27							1400	378	-	"	540	-	600	162	-
	25							1700	425	-	"	500	-	300	75	-
							02									
	13							1700	221	-	2000	360	-	300	39	-
	24							1800	432	-	"	480	-	200	48	-
	47							1400	658	-	"	940	-	600	282	-
	05							1300	65	-	1800	90	-	500	25	-
							59									
	16							1100	176	-	2000	320	-	900	144	-
	03							1100	33	-	"	60	-	900	27	-
	07							1000	70	-	"	140	-	1000	70	-
	08							800	64	-	"	160	-	1200	96	-
	07							700	49	-	"	140	-	1300	91	-
	27							600	162	-	"	540	-	1400	378	-
	46							500	220	-	"	920	-	1500	690	-
							19									
	37							500	185	-	2000	740	-	1500	555	-
7	57						183		6296	-		14774	-		8578	-

Hemmanstal	Registreringsnummer	Littera & kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurans nummer
1	2	3	4	5	6
				Överfört	
				åker, mylla / gyttja	27
				vall och orlopp	28
				åker, mylla / gyttja	29
				" " "	30
				" " "	31
				" " "	32
				ägoräg	33
				trädgård, mylla / lera	34
				" " "	35
				" " "	36
				Ämnar	37
				åker, lermylla / lera	38
				" " "	39
				" " "	40
				" " "	41
				" " "	42
				" " "	43
				" " "	44
				" " "	45
				" mylla / gyttja	46
				" " "	47
				" " "	48
				" " "	49
				vall och kanal	50
				åker, mylla / gyttja	51
				" " "	52
				" lermylla / lera	53
				" mylla / gyttja	54
				Överfört	

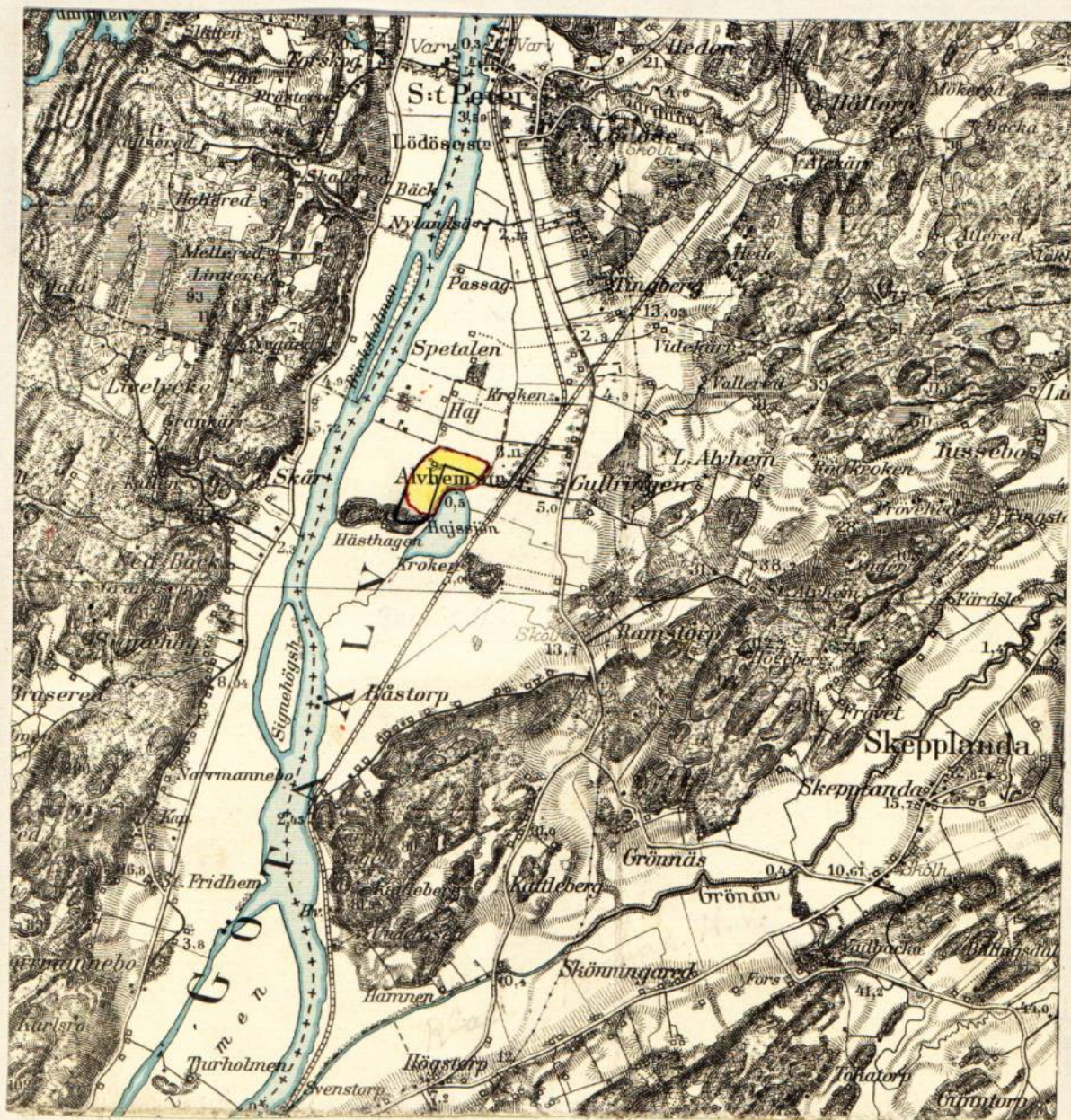
Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Aker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16							
4 57					1 03				6396	-		14974	-		8578	-
68								400	272	-	1800	1224	-	1400	952	-
					14											
08								200	16	-	1800	144	-	1600	128	-
22								300	66	-	"	396	-	1500	330	-
37								500	135	-	2000	840	-	1500	405	-
21								600	136	-	"	420	-	1400	394	-
					28											
08								1200	96	-	2500	200	-	1300	104	-
07								1600	112	-	"	175	-	900	63	-
08								1600	128	-	2000	160	-	400	32	-
					02											
22								1400	308	-	2000	440	-	600	132	-
19								1400	266	-	"	380	-	600	114	-
49								1300	588	-	"	980	-	800	392	-
50								1300	650	-	"	1000	-	700	350	-
54								1100	594	-	"	1080	-	900	486	-
17								900	153	-	"	340	-	1100	187	-
16								700	112	-	"	320	-	1300	208	-
13								600	78	-	"	260	-	1400	182	-
06								500	30	-	"	120	-	1500	90	-
13								500	65	-	"	260	-	1500	195	-
17								400	68	-	1800	306	-	1400	238	-
07								200	14	-	"	126	-	1600	112	-
					44											
13								400	52	-	1800	234	-	1400	182	-
23								500	115	-	2000	460	-	1500	345	-
16								600	96	-	"	320	-	1400	234	-
08								500	40	-	"	160	-	1500	120	-
12 69					1 85				10576	-		25019	-		14443	-

Hemmanstal	Registernummer	Littera & kartan	Socken, by och hemman	Delägares namn, hemvist m. m. samt ägobeskrivning	Ägofigurrens nummer
1	2	3	4	5	6
				<i>Överfört</i> <i>åker, lammgräsa / lera</i>	55
				" " "	56
				" " "	57
				" " "	58
				" " "	59
				" " "	60
				" " "	61
				" " "	62
				" " "	63
				" " "	64
				" " "	65
				" " "	66
				" " "	67
				" " "	68
				" " "	69
				" " "	70
				" " "	71
				" " "	72
				" " "	73
				" " "	74
				" " "	75
				" " "	76
				" " "	77
				" " "	78
				" " "	79
				<i>Summa</i>	

Areal								Nuvarande värde			Blivande värde			Förbättringsvärde		
Aker		Äng och odlingsmark		Annan duglig mark		Impediment och högl. mark		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur		pr har	pr ägofigur	
Har	ar	Har	ar	Har	ar	Har	ar	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre	Kr.	Kr.	öre
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16							
12 69				1 85				10576 -			25019 -			14443 -		
17								600	102 -		2000	340 -		1400	238 -	
16								700	112 -		"	320 -		1300	208 -	
21								900	189 -		"	420 -		1100	231 -	
23								1100	263 -		"	660 -		900	297 -	
30								1300	390 -		"	600 -		700	210 -	
46								1200	552 -		"	920 -		800	368 -	
47								1400	658 -		"	940 -		600	282 -	
06								1700	102 -		"	120 -		300	18 -	
20								1700	340 -		"	400 -		300	60 -	
18								1800	324 -		"	360 -		200	36 -	
41								1700	697 -		"	820 -		300	123 -	
47								1400	658 -		"	940 -		600	282 -	
05								1300	65 -		"	100 -		700	35 -	
15								1400	210 -		"	300 -		600	90 -	
09								1600	144 -		1800	162 -		200	18 -	
06								1200	72 -		"	108 -		600	36 -	
57								1300	741 -		2000	1140 -		700	399 -	
55								1100	605 -		"	1100 -		900	495 -	
27								900	243 -		"	540 -		1100	297 -	
08								1000	80 -		1800	144 -		800	64 -	
07								1400	98 -		"	126 -		400	28 -	
06								1000	60 -		"	108 -		800	48 -	
07								900	63 -		2000	140 -		1100	77 -	
05								700	35 -		"	100 -		1300	65 -	
06								600	36 -		"	120 -		1400	84 -	
18 24				185				17515 -			36047 -			18532 -		

Höj per. Håhem den 23 april 1945.
 Sverker Nilsson
 Paul Thorsen. Hilde Johansson

ÖVERSIKTSKARTA



Skala 1 : 50'000.

1937

U t l å t a n d e .

avgivet vid syneförrättning med avseende å invallning av vattenskadade marker tillhörande Haj 1⁴⁰ i Skepplanda socken, Älvsborgs län.

Läge, areal och jordmån.

Invallningsområdet är beläget omedelbart väster om Alvhem station och framgår närmare av vidstående översiktskarta, där området markerats med gul färg inom röd gräns. Den föreslagna vallen gränsar mot Hajsjön, som avrinner till Göta älv. Företaget är alltså beläget inom nederbördsområde nr 108, Vänern-Göta älv, sektion 2) huvudälven.

Den genom invallningsföretaget förbättrade arealen omfattar enligt ägobeskrivnings- och värderingslängden (bil. D.) 18,24 har åker och trädgård. Jordmånen är mycket god och utgöres av lermylla på lera och mylla på gyttja.

Rättsliga förhållanden, äldre torrlägningsföretag.

Efter ansökning av Bernhard Persson, Haj, har Länsstyrelsen utfärdat förordnande om förrättningens handläggning (bil. A₁). Synemännen finna ej laga hinder möta mot förrättningens handläggning enligt 10 kap. vattenlagen i och för invallning jämlikt 7 kap. samma lag. Ej heller synes hinder möta mot invallningsföretagets utförande i enlighet med upprättat förslag och enligt i detta utlåtande angivna bestämmelser.

En del av det genom invallningen torrlagda markområdet ingår i ett äldre torrlägningsföretag av år 1910, som omfattar avlopp med avbördning såväl söder ut genom Hajsjön som norr ut genom fastigheter i S:t Peters socken. Detta avlopp utmynnar med båda ändpunkterna i Göta älv. Då avloppets föreskrivna bottenlägen å hela sträckan ligga lägre än älvens normala vattenstånd, kommunicerar det i båda riktningarna med älvens vattenstånd.

Invallningsföretagets omfattning och dimensioner.

Invallningsföretaget omfattar utförande med å plankartan angivna planlägen av vallsträckan A-B-C-D-E-F, samlingskanal A-B-C samt ledningssträckorna B-Ba-Bb, Ba-Bc och C-D. Vid punkt B anlägges dessutom pumpstation.

Dimensioner, bottenhöjder, lutningsförhållanden m. m. framgå av profil- och sektionsritningar. Pumpstationens utformning framgår av särskild ritning.

Nivåsystem.

Nivåsystemet för detta företag grundas på samma nivåsystem som det i Vänermålet tillämpade. Det. fix 320³:h för Vänermålet med angivet höjdläge = 2,70 m. ö. h. och enligt plankartan belägen vid vägkrök norr om vallens ändpunkt A har tjänat såsom utgångspunkt för avvägningen. För att underlätta angivandet av plushöjder har nollplanet för invallningsföretaget tagits 10,00 m. under Vänermålets nollplan, varvid samtliga plushöjder alltså höjts med 10 m. utom å plankartan. Nollplanet för 1910 års företag är beläget å höjden +5,36 m i det nu använda nivåsystemet eller 4,64 m under Vänermålets nollplan.

Hydrografiska förhållanden och dimensioneringar.

Det nederbördsområde, som skall avpumpas, uppgår till 21[✓] har, varav över 18 har utgöres av den i företaget ingående torrlagda arealen och omkring 3 har utgöres av ett mindre bergsområde i företagets sydvästra del samt vägar, gårdsplan etc.

Vid flödestillfällen beräknas avrinningsintensiteten komma att uppgå till 2 l/s.ha från åker och 5 l/s.ha från övriga markområden. Flödesavrinningen beräknas alltså komma att uppgå till omkring 50[✓] l/sek. Pumpen har dimensionerats för denna kapacitet vid omkring 1 m:s lyfthöjd.

De karakteristiska vattenstånden i älven och utanför invallningen hava angivits å profilritningarna. Inom invallning^{en} beräknas normalt högvatten bliva + 10,20. Pumpen beräknas alltså träda i funktion vid denna nivå och bör fortsätta, tills vattenståndet i samlingskanalen sjunkit omkring 80 cm till nivå +9,40. Samlingskanalens magasinvolym mellan dessa båda gränshöjder uppgår till omkring 650 m³. Bortses från tillrinningen, kan magasinet vid en medelavverkning av 50 l/s utpumpas på omkring 4 timmars tid.

Ledningarna hava dimensionerats så att de utan övertryck skola kunna avbörda minst 1,5 l/s. ha. De olika sträckornas nederbördsområden, fall, dimensioner och avbördningsförmåga framgår av följande tabell.

Sträcka	N.0	Fall	Dimen-	Ledningen avbördar	
	har	‰	sion	l/s	l/s. ha
B-Ba	12	3,0 ✓	9" ✓	23 ✓	1,9
Ba-31+20	2,5	6,0 ✓	4" ✓	3,7 ✓	1,5 ✓

31+20-Bb	2	6,0 ✓	4" ✓	3,7 ✓	1,8
Ba-Bc	4	10 ✓	5" ✓	8,7 ✓	2,2
C-D	4	3,2 ✓	6" ✓	8,0 ✓	2,0

Invallningens beröring med angränsande fastigheter, 1910 års torrlägningsföretag och inverkan på Hajsjöns vattenstånd.

Invallningen omfattar endast sökandens markområde inom Haj 1⁴⁰. Emellertid skola jordmassor till vallbyggnaden upptagas dels ur den i äldre torrlägningsföretaget ingående bäcksträckan C-D-E uppströms Hajsjön, dels ur rågångsdiket E-F mot Haj 1²⁴ och 1³⁶. Ur bäcken tagas massor huvudsakligen från sökandens egen mark. Endast den del av rensningsmassorna, som faller inom sektionerna för 1910 års företag upptages från bäckens motsatta sida. Å den krokiga bäcksträckan nedanför ~~för~~ bron vid D avses även att i någon mån utjämna krökarna i lika mån åt ömse sidor. Något intrång av ekonomisk betydelse kommer härvid ej att vederfaras fastigheterna söder och öster om bäcken. Grannfastigheterna Haj 1²⁴ och 1³⁶ utmed rågångsdiket erhålla förbättrad torrläggning genom rågångsdikets uppgrävning. Enligt § 7 i syneprotokollet har ägaren medgivit upprensningen av detta dike och överlåtitt uppschaktad jord för vallbyggnaden, om han fritages från kostnader. Synemännen finna det också lämpligt att rågångsdiket upptages under dessa villkor.

Den i äldre torrlägningsföretaget ingående bäcksträckan C-D-E har befunnits åtskilligt igenslammad. De rensningsmassor, som falla inom de för 1910 års företag föreskrivna sektionerna och som komma att upptagas för uppläggning i vallen, uppgå till 220 m³. Kostnaden för upprensningen har i specialkostnadsförslag (bil. C) beräknats uppgå till 300 kronor. Denna upprensning bör utföras genom invallningsföretagets försorg i samband med uppläggning av erforderliga vallmassor. Från 1910 års företag skall ersättning utgå till invallningsföretaget med 300 kronor för denna upprensning.

Under förrättningen hava anspråk framställts på ersättning för ökade flödesskador genom att vallbyggnaden komme att inkräkta på Hajsjöns utjämnande magasin. På grund härav har utredning verkställtts rörande dessa förhållanden. Hajsjöns fria vattenyta före och efter invallningen har åskådliggjorts genom ett diagram å ritning blad 5. Dessutom har avrinningen från Hajsjön beräknats vid rensat utlopp för

olika vattenstånd i sjön med samtidigt normalvattenstånd i älven. Resultatet av denna beräkning har även åskådliggjorts å ritning blad 5. Enligt det äldre torrlägningsföretagets utredningar beräknas flödesmängden i bäcken uppgå till omkring 1,6 m³/sek. Denna flödesmängd avrinner till Göta älv mot bäckens båda ändpunkter. Under förutsättning att hela flödesmängden likväl antages rinna söder ut genom Hajsjön har vattenståndsstegringen i Hajsjön uträknats dels med, dels utan invallning. Det har visat sig att vallens inskränkning av sjömagasinet och härigenom orsakad tillfällig höjning av flodvattenstånden helt bortelimineras, om utloppet från Hajsjön fördjupas 5 cm utöver 1910 års förslag. Hajsjöns magasinsyta, avrinning och vattenstånd vid ursprungligt vattenstånd lika med normalvattenståndet i älven och efter flödestillrinningen 1,6 m³/sek dels före invallning vid 1910 års dimensioner å avloppet, dels efter invallning och med avloppets fördjupning 5 cm, framgår av följande tabell.

Före invallning.					Efter invallning.			
Tid		Mag- yta	Avrin- ning	Magasi- nering		Mag.- yta	Avrin- ning	Magasi- nering
Kl.	v.y.	har	m ³ /sek	m ³ /sek	v.y.	har	m ³ /sek	m ³ /sek.
0.00	+10,60	18,6	± 0	1,60	+10,60	18,3	± 0	1,60
0.30	+10,615	18,8	0,24	1,36	+10,615	18,5	0,27	1,33
1.00	+10,63	18,9	0,32	1,28	+10,63	18,5	0,37	1,23
2.00	+10,65	19,3	0,45	1,15	+10,65	18,8	0,50	1,10
5.00	+10,70	20,0	0,74	0,86	+10,70	19,5	0,80	0,80
10,00	+10,75	21,0	0,97	0,63	+10,75	20,2	1,05	0,55
20.00	+10,83	22,6	1,35	0,25	+10,82	21,3	1,43	0,17
∞	+10,88	23,7	1,60	± 0	+10,85	21,9	1,60	± 0

Såsom tabellen utvisar bliva Hajsjöns vattenstånd efter invallning och avloppets fördjupning ej högre än tidigare. Om flödet pågår i 20 timmar eller mera, bliva sjöns vattenstånd i senare fallet lägre än tidigare.

Synemännen finna skäligt att den föreslagna fördjupningen må bekostas av invallningsföretaget. Då emellertid utloppet från Hajsjön tarvar upprensning och justering för att bringas i överensstämmelse med 1910 års förslag, är det äldre företaget skyldigt utföra denna del av rensningen. Av praktiska och ekonomiska skäl bör 1910 års företag samtidigt utföra den erforderliga fördjupningen. Invallningsföretaget skall

ersätta kostnaden för denna fördjupning med 200 kronor, som enligt specialkostnadsförslag (bil. C) motsvarar kostnadsökningen för fördjupningen.

Sedan äldre företaget och invallningsföretaget utfört sina respektive åligganden beträffande utloppet från Hajsjön och tilloppet C-D-E till Hajsjön, har alltså äldre torrlägningsföretaget att till invallningsföretaget erlægga $300-200=100$ kronor.

Invallningsföretagets anläggnings- och driftskostnader.

Enligt kostnadsförslaget (bil. C) beräknas kostnaderna för direkta invallnings- och torrlägningsåtgärden komma att uppgå till 16300 kronor. Härifrån avgår mot äldre företaget balanserande ersättningar å 100 kronor enligt föregående moment. Invallningsföretagets slutliga anläggningskostnad beräknas alltså komma att uppgå till 16200 kronor.

Den årliga pumpningskostnaden beräknas på grundval av årliga pumpvattenmängden och efter ett på platsen gällande pris per kwh av 3 öre för natt- och 6 öre för dagström. Årsnederbörden beräknas normalt till omkring 750 mm. Årliga avdunstningen kan i normala fall uppskattas till 450 mm från åker och 250 mm från övriga delar av området. Den årliga pumpvattenmängden uppgår alltså till $180\ 000 (0,75-0,45)+30\ 000 (0,75-0,25) = 54\ 000+15\ 000 = 69\ 000\ m^3$ eller med hänsyn även till eventuellt läckage omkring $70\ 000\ m^3$. Vid medellyfthöjden 1,15 m har offererad pump 65 % verkningsgrad. Med hänsyn till övriga tryckförluster och elektriska motorns verkningsgrad kan energiåtgången beräknas motsvara 55 % verkningsgrad. Årliga energiförbrukningen uppgår då till

$$\frac{1}{0,55} \cdot \frac{70\ 000 \cdot 1000}{75 \cdot 3600} \cdot 1,15 \cdot 0,736 = 400\ kwh.$$

Härav beräknas 75 % eller 300 kwh efter natttaxa draga en kostnad av 9 kronor och 25 % efter dagtaxa uppgå till 6 kronor, varför årlig kostnad för strömförbrukning i normala fall uppgår till 15 kronor. Hela den årliga driftskostnaden med hänsyn även till kostnader för skötsel, underhåll och amortering beräknas enligt kostnadsförslaget komma att uppgå till 60 kronor, motsvarande ett kapitalvärde av 1200 kronor. Inräknas denna i företagets kostnader, uppgår alltså bruttokostnaden för torrläggningen till 17 400 kronor.

Båtnad.

Synemännen hava värdesatt berörda marker efter det värde de be-

räknas erhålla i fullt torrlagt skick. Med hänsyn till markernas höjdläge i förhållande till nuvarande normala vattenstånd i Hajsjön och närbelägna diken har därefter markens nuvarande värde beräknats. Skillnaden mellan nuvarande och blivande värdet utgör jordförbättringen eller båtnaden, som enligt ägobeskrivnings- och värderingslängden (bil. D) beräknas uppgå till 18 532 kronor.

Framtida förhållanden och underhåll.

I invallningsföretaget såsom sådant ingår endast en delägare, varför särskild styrelse för företaget ej erfordras. Invallningsföretagets ekonomiska förhållanden gentemot det äldre dikningsföretaget regleras genom de ersättningar, som ovan föreskrivits, men företagen äro i övrigt helt skilda från varandra. Det invallade områdets deltagningsskyldighet i underhåll av 1910 års företag skall kvarstå oförändrad. Den fördjupning, som föreskrivits för avloppet från Hajsjön, finna synemännen ej medföra framtida ökning av underhållet. Fördjupningen medför nämligen att den våta sektionsarean blir något gynnsammare än tidigare, varför denna omständighet tillika med sjöns minskade magasineringsförmåga resulterar i ökad vattenhastighet och minskad slamavsättning. Beträffande underhållet av bäcksträckan ovanför Hajsjön finna synemännen uppenbart att den stora upprensningen utöver äldre företagets sektioner i avsevärd grad fördröjer den tidpunkt, då en ny rensning kan bli erforderlig. Inom det äldre torrlägningsföretaget skall delaktigheten i underhållet av samtliga i detta företag ingående dikessträckor kvarstå oförändrad.

Invallningsföretagets framtida underhåll och skötsel åvilar helt ägaren av det invallade området.

Vattendomstolsavgift.

Så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, har sökanden att såsom bidrag till vattendomstolarnas organisation enligt 11 kap. 95 § vattenlagen till Länsstyrelsen i Älvsborgs län inbetala en och en halv för tusen av den beräknade båtnaden eller 27 kronor 80 öre.

Företagets namn.

Företaget skall benämnas Stora Hajs invallningsföretag av år 1945.

Aktförvarare.

Att förvara till företaget hörande handlingar och ritningar utses sökanden Bernhard Persson, Haj per Alvhem. Under klagotiden skall syne-

akten finnas tillgänglig hos honom för envar, som önskar taga del därav.

Arbetstid och avsyning.

Företaget kan påbörjas så snart detta utlåtande efter underställningen vunnit laga kraft och skall vara fullbordat före 1949 års utgång. Så snart företaget blivit utfört, bör det avsynas av lantbruksingenjör eller annan därtill behörig och lämplig person.

Arbetets utförande.

Vid arbetets utförande iakttages:

att företaget utföres i noggrann överensstämmelse med det upprättade förslaget;

att matjorden till 0,25 m djup och 0,8 m bredd bortschaktas mitt under blivande vallbyggnad;

att över den sålunda erhållna fördjupningen upplägges en vallkärna av stampad lera till nivå +11,75 med 0,2 m bredd i toppen;

att föreskrivna frikanter eller banketter mellan vallbyggnad och öppet dike icke underskridas. Bankett skall vara 1,5 m utmed samlingskanalen med utökning till 3,0 m vid pumpstationen, 2,0 m utmed bäcken och 1,0 m utmed rågångsdiket;

att material av fullgod beskaffenhet kommer till användning;

att erforderliga tegelrör uppfylla fordringarna enligt svensk standard och cementrören ^{na} Kommun tekniska föreningens fordringar;

att ledningarna läggas i jämna lutningar mellan föreskrivna bottenhöjder;

att pumpstationen utföres med noggrant efterföljande av å ritningarna angivna mått och plushöjder, så att monteringsarbetet ej försvåras;

att betonggjutningarna utföras med proportionen en del cement till tre delar sand och två delar singel eller makadam, som blandas omsorgsfullt såväl före som efter vattentillsatsen;

att armeringsjärn av 10 mm rundjärn inläggas i erforderlig omfattning enligt ritningen, innan gjutningen företages;

samt att erforderliga åtgärder i övrigt vidtagas för företagets ändamålsenliga utförande och framtida bestånd.

Besvärshänvisning, underställning och verkställighet.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning eller härvid avgivet utlåtande, äger att inom sextio dagar härefter ingiva sina besvär till Västerbygdens Vattendomstol. På grund av bestämmelserna

i 7 kap. 55 § vattenlagen kommer detta utlåtande att underställas vattendomstolens prövning. Utlåtandet kommer sålunda att gå i verkställighet, först efter av vattendomstolen meddelad dom.

Haj per Alvhem den 23 april 1945.

Herman Nilsson

Jarl Thorsen Hilde Johansson

ARVODESRÄKNING

för syneförrättning enligt vattenlagen angående

Förelag av år 1945 i

Styckslanda

socken av

Årsborgs

län,

upprättad enligt nedanstående §§ i lantbruksingenjörstaxan av den 27 juni 1930.

År	Dato	A r b e t e	An- tal	å kr	Kr	öre	Kr	öre
1	2	3	4	5	6		7	
		Kallelser och kungörelser, § 5, st	10	0,50	5	-	5	-
		Ägomätning: i skala 1:4000, §§ 6—10						
		a) för mättningsområdets gränser enl. tariff I,						
		1) i åker, raklinje km	95	1,50	75			
		krokinje " "	11	3,00	3	20	4	05
		i annan mark, raklinje " "		3,00				
		krokinje " "		6,00				
		2) för strandsträckor utefter sjö o. vattendrag med bredd över 15 m						
		i åker, raklinje km		3,00				
		krokinje " "	0,5	5,00	2	50	2	50
		i annan mark, raklinje " "		5,00				
		krokinje " "		11,00				
		3) för strandsträckor utefter mindre vattendrag, bredd 10—15 meter						
		i åker, raklinje " "		1,00				
		krokinje " "		2,00				
		i annan mark, raklinje " "		2,00				
		krokinje " "		5,00				
		b) för mättningsområdets olika ägoslag, ägofigurer och areal enligt tariff II						
		åker, medelareal 0,26 ha st	71	0,24	17	04		
		ha	18,24	0,78	14	33		
		äng och odlingsmark, medelareal ha st						
		ha						
		annan mark och impediment, medelareal 0,20 ha st	9	0,05	45			
		ha	1,85	0,78	1	44	33	16
		> 15, < 10						
		c) för vattenavlopp enl. tariff III med en medelbredd av 10—15 m						
		i åker o. d., raklinje km						
		krokinje " "	0,4	5,00	2	-	2	-
		i annan mark, raklinje " "						
		krokinje " "						
		Tillägg för mätning i skala 1:						
		d) för textning, skala o. d., 1:sta regalarcket bladet					4	-
		övriga regalarblad st						
		Överföres					50	71

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				50 71
1943 26/7-2/8 1944 7-12/11		Avvägning.				
		a) avvägning, längdmätning o.d., § 46 mom. 4	11	12,00	132 -	
		b) ytaavvägning, § 11, mom. 1, tariff 1V				
		i öppen mark, medelantal 5,5 punkter pr ha	18,24	0,50	9 12	
		avvägda punkter	100	0,03	3 -	
		i annan mark, medelantal punkter pr ha				
		avvägda punkter				
		c) begränsningskurva, § 11, mom. 2:				
		i öppen mark	0,76	2,00	1 52	
		i annan mark		5,00		145 64
		Arealuträkning, § 13, tariff V, medelareal 0,25 ha,	80	0,05	4 -	
			20	0,10	2 -	6 -
		Ägobeskrivning, § 14, ägofigurer	80	0,04	3 20	3 20
		Markvärdering:				
		a) uppskattning och värdering, § 46 mom. 5		12,00		
		b) gradtabell eller kurva, § 16, mom. 1:				
		för första kilometern av avlopps längd			4 -	
		för övriga kilometer		1,50		
		c) uträkning därmed av värde pr ytenhet, § 16, mom. 2, värdetal	71	0,06	4 26	
		d) uträkning av förbättring eller försämring, § 17, ägofigurer	71	0,12	8 52	16 78
		Längdprofil, § 19, längdskala 1: 4000				
		a) uppritning enl. tariff VI, 1) endast markyta	0,75	3,00	2 25	
		2) befintligt avlopp eller vall	1,97	3,50	6 90	9 15
		Tvärsektioner, §§ 21 och 22, i skala 1:100,				
		vid uppritning av endast befintlig eller ny sektion	13	0,15	1 95	
			1	0,12	12	
		vid uppritning av såväl befintlig som ny sektion	38	0,25	9 50	
						11 57
		Antal blad med profil- och sektionsritningar	3	3,00	9 -	9 -
		Hydrografisk utredning, §§ 23 och 48, grundbelopp			2 -	
		för vattenområdets areal		0,02		
		dagar	1	12,60	12 -	14 -
		Dimensionsberäkning, § 24				
		a) för öppet avlopp, utan särskild beräkning	1,94	3,50	6 79	
		tillägg för särskild beräkning av dimensionerna	1,94	1,00	1 94	
		" " våta sektionsarean vid h. v. y. 0,50 kr pr m ²				
		nämligen m ² sektion på				
		" " " "				
		" " " "				
		" " " "				
		b) täckt ledning, 1) inre diameter intill 20 cm		6,00	6 -	
		2) " " över 20 "		10,00	10 -	24 73
		Inritning å kartan av avlopp och vallar, § 26, grundbelopp			1 -	
		tillägg för varje cm verkligt mått å kartan	49	0,03	1 47	2 47
		Arbetsbeskrivning, § 27, 1:a sidan			3 -	
		tillägg för övriga sidor		2,00		
		Överföres				293 25

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört				393 25
		Kostnadsberäkning, § 28, a) nyanläggning	km	0,723 2,50	183	
		därjämte 25 öre pr m ² av våta sektionensarean vid h. v. y.				
		nämligen m ² sektion på	"			
		b) vid förändring av befintligt avlopp	"	1,60 4,00	6 40	
		därjämte 50 öre pr m ² av våta sektionensarean vid h.v.y.				
		nämligen m ² sektion på	"			
		c) av kostnadsförslaget slutsumma 0,1 0/0 (broar och vallar inberäknade)			17 50	25 73
		Förslag till invallning, § 29				
		a) Konstruktion och dimensionering av vallar			6 -	
		b) Inläggning av vallkrön	km	1,02 0,50	51	
		c) Uppritning av tvärsektioner	st	32 0,25	8 -	
		d) Kostnadsberäkning	km	1,02 3,00	3 06	
		§ 46 Förslag till pumpstation	dagar	9 12,00	108 -	125 57
		Förslag till bro- och trumbyggnad, §§ 33-35 och 38				
		Dimensionsberäkning	st	8,00		
		Ritarbete				
		för särskilt konstruerade landfästen	st	4,00		
		Kostnadsberäkning				
		för särskilt konstruerade landfästen	st	4,00		
		Grundförstärkning	m ²	0,10		
		Ritningar, antal blad	st	3,00		
		Införande av höjdsiffror å plankartan, § 39		100 0,01	1 -	1 -
		Översiktskarta, § 41			4 -	4 -
		Ersättningslängd, § 42, grundbelopp			1 50	
		antal ersättningsbelopp	st	0,25		
		Kostnadsfördelning, § 43, grundbelopp			2 -	
		antal fastigheter	st	0,30		
		tillägg för fastigheter i olika avdelningar	"	0,20		
		Utlåtande, § 45	sid	8 3,00	24 -	24 -
		Sammanträden o. upprättande av protokoll, § 46 mom. 1, dagar	1 1/2	12,00	18 -	18 -
		Särskild utredning, § 46, mom. 2 <i>P.M. m.m. för offert</i>	2	12,00	24 -	
		<i>Härföras arb.-kurser och vattenstånd</i>	2 1/2	12,00	30 -	54 -
		Utredning å länets lantmäterikontor rörande fastighetsgränser, jordregisternummer o.d., § 46, mom. 15	dagar	12,00		
		Förslag enl. § 46 mom. 15, brunn	"	1/2 12,00	6 -	
		utlopp för täckt ledning	"	1/2 12,00	6 -	
		slamficka	"	12,00		
		<i>högning av väg, profil och sektioner</i>	1	12,00	12 -	24 -
		Lösen för:				
		Kopia av plankartan, § 51	Summa kronor			569 55
		1) 1:sta regalarcket			7 -	
		blad				
		övriga regalarck	st			
		blad				
		2) efter kartans skala och ägofigurernas medelareal, tariff VII,				
		skalan 1: 4000, medelareal 0,25 ha, ägofigurer	st	80 0,07	5 60	
			ha	20 0,14	2 80	
		Överföres			15 40	

1	2	3	4	5	6	7
		Överfört			15 40	
		höjning för handkopia å ritpapper, 25 0/0				
		3) insättning av höjdlägestal	st	100	0,02	2 -
		inritning av kanaler och diken, grundbelopp			1 75	
		tillägg för varje cm verkligt mått å kartan, cm		49	0,05	2 45
		Kopia av profil-, sektions-, bro- och trumritningar, § 54,				21 60
		1) enligt tariff VIII, endast markyta	km			
		befintligt vattendrag eller vall	"			
		nytt avlopp eller vall	"	1,75	5,00	8 75
		ändring av befintligt avlopp	"	1,38	6,00	8 28
		2) tvärsektioner, originalritningens belopp				19 57
		3) broar och trummor, " "				
		4) för varje med rubrik, skalor o. d. försett blad	st	3	3,00	9 -
						45 60
		nedsättning för kopia å kalkerväv 25 0/0				11 40
		Kopia av annan ritning, § 46, pumpstation,	dagar	2	12,00	24 -
		brunn, rörutlopp och ~~slamficka~~ detalj av väg	"	1	12,00	12 -
						36 -
		Avskrift av synehandlingarna, § 57	sid	30	0,55	16 50
		Översiktskarta i d.o, § 41				4 -
						20 50
		Summa kronor				112 30
		Övriga förrättningskostnader.				
		Lösen av förordnandet jämte kommissionärsarvode				
		Annonskostnader ang. sammanträden				10 55
		Inbindning av förrättningshandlingar o. uppklistring av ritningar				3 -
		Arvode till biträdande förrättningsmannen				13 55
		Ersättning till gode männen enligt egna räkningar				39 20
		Kostnader för hantlangning, materialer o. d.				130 -
		Summa kronor				182 75
		Sammandrag.				
		Förrättningsmannens arvode				569 55
		Lösen för kopior och avskrifter				112 30
		Övriga förrättningskostnader				182 75
		Summa kronor				864 60

Den som icke åtnöjes med denna räkning äger att inom tre månader från nedanstående dag klander därå anställa genom stämning till *Mc m. f.* häradsrätt.

Haj per Blomgren den *23 april* 19*45*.

Svenner Nilsson
Statens lantbruksingenjör.

Att sakägare erhållit en med denna lika lydande räkning betyga:

Kronor kvitteras: *0004*

den 19.....